

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

MIJONA RZYMSKIE.
Jutro Adolfa Biskupa.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10.
miesięczne złp. 4.

MIJONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Drogomyśl.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0 ^o R red w miarze Parvzkiev	Stopnie ciepla podlug Reaumura	Psychro- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
7	27 ^o 7 ^o 39 ^o	+ 19, 8	4 ^o 45	Pn. Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
15 12	7, 179	+ 18, 3	4, 50	„ „	Chmury	
1	6, 85	+ 20, 1	3, 52	„ „	Pogoda z Chmurami	
9	6 641	+ 14, 4	4. 82	„ „	Pogoda	

— Królestwo Polskie. —

PRAWO MAŁŻENSKIE.

(Ciąg dalszy).

V. Pokrewieństwo i powinowactwo. Art. 30. Pokrewieństwo i powinowactwo, wynikające bądź z prawych, bądź z nieprawych związków, stanowi przeszkodę do małżeństwa w linii prostej pomiędzy wszystkimi wstępnymi i zstępnymi. Art. 31. W linii pobocznej pokrewieństwo i powinowactwo, wynikające z prawych związków, stanowi przeszkodę do małżeństwa, aż do czwartego stopnia kanonicznego włącznie. Art. 32. Pokrewieństwo w linii pobocznej, wynikające z nieprawych związków, stanowi przeszkodę do małżeństwa, a mianowicie: pokrewieństwo pomiędzy krewnymi, aż do czwartego stopnia kanonicznego włącznie; powinowactwo, pomiędzy powinowatymi, aż do drugiego stopnia kanonicznego włącznie. Art. 33. Pokrewieństwo duchowne stanowi przeszkodę do zawarcia małżeństwa: 1) pomiędzy osobą dającą chrzest, z jednej strony, a osobą chrzest przyjmującą i jej rodzicami, z drugiej strony; 2) pomiędzy osobą chrzest przyjmującą,

lub bierzmowaną i jej rodzicami, z jednej strony, a ojcem i matką chrzesną, lub osobami do bierzmowania podającymi, z drugiej strony. Art. 34. Rodzicami chrzestnymi są tylko osoby trzymające dzieci do chrztu w pierwszej parze, i wtedy, gdy chrzest udzielony był uroczystie ze zwykłemi ceremoniami. Art. 35. Pokrewieństwo i powinowactwo cywilne, stanowi przeszkodę do małżeństwa: 1) pomiędzy osobą przyspasabiającą, osobą przysposobioną i jej zstępnymi; 2) pomiędzy dziećmi przysposobionymi i dziećmi z małżeństwa splodzonemi z jednej i tej samej osoby; 3) pomiędzy przysposabiającym i małżonkiem przysposobionego; 4) pomiędzy przysposobionym i małżonkiem przysposabiającego. Art. 36. Duchowna władza mocną jest przez dyspensę usunąć przeszkody do małżeństwa, wynikające z pokrewieństwa w linii bocznej, w drugim stopniu kanonicznym i dalszych. Ta władza mocną jest również przez dyspensę usunąć przeszkody, wynikające z pokrewieństwa w linii bocznej, z pokrewieństwa i powinowactwa duchownego i cywilnego. — VI. *Przystojność publiczna.*

Art. 37. Nie może dla przystojności publicznej zawierać małżeństwa, strona zaręczona z krewnymi w pierwszym stopniu kanonicznym drugiej strony, jeżeli zaręczyny były zawarte uroczyscie ważnie, przy kapłanie i świadkach. Art. 38. Jeżeli małżeństwo w którym spełnienie powinności małżeńskiej nie nastąpiło, unieważnionem zostało przez wyrok władzy duchownej, albo jeżeli rozwiązane zostało przez śmierć, lub wstąpienie do zakonu jednej strony, wówczas nie będzie mógł drugi małżonek, dla przystojności publicznej zawierać ślubów z krewnymi współmałżonka swego, aż do czwartego stopnia kanonicznego włącznie. W przypadku jednak, gdyby małżeństwo pierwsze unieważnionem zostało, dla braku zezwolenia, żadna przeszkoda z powodu przystojności publicznej nie zachodzi. Art. 39. Przeszkoda do małżeństwa, wynikająca z przystojności publicznej, może być usuniętą przez dyspensę władzy duchownej. Art. 40. Władza duchowna obowiązana jest uwiadomić natychmiast kommissją rządową spraw wewnętrznych, duchownych i oświecenia publicznego, w każdym razie, tak o zanieionych do niej podaniach celem uzyskania dyspens, jako i o sposobie, w jakim te podania rozwiązane zostały.

(D. c. n.)

— Z Wilna —

Baron Bissing, ze Szląska, sławny z wzorowej owczarni, zakłada owczarnię rasy elektoralnej w majątku Kurzanach w gubernii Wileńskiej, w powiecie Wilkomirskim, u obywatela Karola Kozakowskiego; dla większej dogodności obywateli nabywających, zakłada się tam szkołkę, gdzie przybyć mający owczarz, weterynarzysta z Saxonii, usposobi oddanych chłopców do utrzymania i leczenia owiec.

— Z Więdnia. —

Kolój żelazna między Lińcem a Gmunden (w Górnej Austrii) w miesiącu kwietniu r. b. zupełnie ukończoną została, i transport tak osób, jako też towarów odprawia się na nią od 1 maja r. b. Za powóz 4 osoby obejmujący płaci się na tej kolei żelaznej za stację

pocztową czyli dwie mile 1 zr. 30 kr. m. k. Zaś z Gmunden do Lińcu płaci się za centnar ciężkich towarów 11 kr. m. k., za lekkich 12 kr.; do Budziejowic zaś za ciężkich towarów centnar 36 kr., za lekkich 42 kr. mon. konw.

— Z Drezna 6 Czerwca. —

Dziś o 11 $\frac{1}{2}$ przed południem umarł król Saski w zamku Pilnic.

— Z Londynu 2 Czerwca. —

Na dzisiejszem posiedzeniu izby wyższej lord Melbourne znajdował się po raz pierwszy po swoim wyzdrowieniu. Bil dotyczący zniesienia niewoli na wyspie Jamajce odczytano po raz trzeci.

Izba niższa zajmuje się obecnie zniesieniem dziesięcin w Irlandyi i zmienionym w izbie wyższej bilem władz municypalnych tegoż kraju.

Xiąże Kapuy z swoją młodą i piękną żoną wraca do Rzymu i tam będzie oczekiwał rozkazów króla neapolitańskiego.

Flota angielska wypłynie w tych dniach z Spithead, dokąd przybędzie król dla obejrzenia jój.

Ceny zboża podnoszą się znacznie; może dla tego że clo od pszenicy zagranicznej znowu niższe zostało o 1, a od żyta i grochu o $\frac{1}{2}$ szylinga.

G. P. S.

— Z Paryża 2 Czerwca. —

Na mowę xięcia Fitz-James wczoraj młodą na posiedzeniu deputowanych, prezes rady ministrów odpowiedział dziś, rozwodząc się obszernie nad politycznemi i handlowemi stosunkami Anglii z Francją, przez co dowodził, że te dwa wielkie narody mają w tém wspólny interes utrzymać pokój tak na Zachodzie jak i na Wschodzie; tudzież że zasady rządu francuzkiego od dni lipcowych nie zmieniły się jeszcze, i połączyły Francją z Brytanią mocnym węzłem obopólnych celów, na czem Portugalia, Belgia i Hiszpania zyskały, i mogą ciągle korzyści odnosić.

Po panu Thiers wystąpili jeszcze pp. Sade, Briquerville, Lamartine i Mauguin, z nwagami dotyczącemi zewnętrznój polityki Francyi, o czem później.

Na trzech liniowych okrętach odplynęły wczoraj posiłki do 3000 ludzi wynoszące dla wojska algierskiego. — Wiadomości z Madrytu nadesłane, dochodzą do 26 maja i są zaspakajające. Zwołanie kortezów nastąpi dnia 20 sierpnia.

Karliści urządzili na rzęce Bidassoa pływającą baterią z 24 dział, a że dotykała granicy francuzkiej, generał Harispe rozkazał generałowi Nougues aby ją opanował, co też po ualnym oporze karlistów nastąpiło.

Z urzędowych rapportów dowiadujemy się, że w rozprawie d. 25 maja pod Salinas tak krystyniści jako i karliści znaczne ponieśli straty; obie strony przypisują sobie zwycięstwo. Generał Kordowa zajął dawne stanowiska pod Vittoryją. G.P.S.

— *Z Amszterdamu 28 Maja.* —

Pszenicę polską 128 funtową pstrokatą czyli różnokolorową, płacono 220 fl., białopstrokatą tejże wagi (na partie) 245 fl., dawną 123 funtową pstrokatą 190 fl. (1 fl. amsat. 3½ zł.).

— *Dnia 30 Maja.* —

Na targu zbożowym dawalo się spostrzegać w tym tygodniu przyjemniejsze usposobienie, a spekulanci zakupili kilka partii pszenicy i żyta. Wczoraj nie kupowano pszenicy polskiej; o dawną zagraniczną czerwoną, dopytywano się i wyższe nieco ceny ofiarowano. Za białopstrokatą 121-funtową polską pszenicę, płacono 245 fl., za pstrokatą 128-funtową 220 fl.

— *Mullary i Wołoszczyszna d. 6 Maja.* —

Rossyjski jenerałny konsul, baron Rückmann, jest od tygodnia w Jassach i śledzi w skrytości jak twierdzą, zażalenia zanesione przeciw gospodarowi, o czém z tój okoliczności wnioskują, że ani zaproszenia tegoż na obiad, ani też odwiedzin bojarów nie przyjął. Przybywszy do Jass, odwiedził przecież zaraz xięcia Sturdzę i następnie jego odwiedziny przyjął, przyczém kilka godzin z nim rozmawiał. Od tego czasu mieli z sobą częste tajne obrady, która to okoliczność wszystkich zadziwiła i na tę myśl naprowadziła, że opo-

zycyja dla tego wezwwała wysokiej powagi i wdania się obcego gabinetu, aby proces ten z beztronnością roztrzygnięty został. Twierdzenie to, aczkolwiek bardzo upowszechnione, zdaje się jednak na małą zasługiwać wiarę, gdy przeciwnie zaszczytnie znanęj lojalności i stałości charakteru jeneralnego konzula powszechnie ufają i to przekonanie podzielają, że od Phanaryjotów przyjęte i za pewne tak że obecnie użyte argumentacyje przystępu u niego nie znajdują. Pan Rückmann jest także za nadto wielkim dyplomatem, aby nie miał przejrzeć intryg, jakich zapewne do pokrycia prawdy szczerdzić nie będą. Zdaje się więc, że koniec tego zasmucającego zawikłania nie daleki; zwiastują oraz blizkie przybycie komisji śledczej tureckiej. Oby wkrótce istotnie przybyła, a kraj tym sposobem odzyskał i spokojność i przekonanie, że go od samowolnego ucisku oswobodzą. W Jassach wielkie ma panować wzburzenie. Przyaresztowanie publiczne jednego bojara zniechęciło umysły wszystkich. Większa część bojarów, którzy adres dla gospodarza pochwalny podpisali, oświadcza teraz, że to uczyniła z przymusu i przechodzi na stronę opozycyi. — W miejsce wracającej do Besarabii części załogi z Sylistryi, wysłał rząd rossyjski inny oddział wojsk tamże, przecież mają Rossyjanie ustąpić z tēj twierdzy wprzeciagu miesiąca lipca. G.L.

— *Ze Smirny 4 Maja.* —

Admirał francuzki Massieu de Clerval, zaczął z okrętami swemi krążyć po Archipelagu. Admirał anstr. Dandolo, także opuścił port nasz i udał się do Nauplii. — Gubernator Mityleny rozkazał tameczne fortyfikacye przyprowadzić do najlepszego stanu obronnego. G.C.W.

— *Ateny 30 Kwietnia.* —

Osada macedońska w Atelante i nowo budujące się miasto w miejscu dawniej Sparty, szybkich doznają postępów; do pierwszej szczególniej wydała się mnóstwo osadników z Macedonii. G.C.W.

ROZMAITOŚCI.

Albrycht Radziwiłł, kanclerz w. litewski, w Pamiętnikach swoich, dotąd drukiem nie ogłoszonych; przywodzi następującą anegdotę: »W r. 1641 wojewoda multański przysłał na sejm swego *czausa*, prosząc króla i rzeszpolicę o udzielenie posilków przeciw sultanowi tureckiemu. Gdy *czausa* do izby sejmowej wprowadzono i kanclerz od tronu, według zwyczaju, zapytał go się o zdrowiu i powodzeniu Cesarza Jmci tureckiego; Dziarski, Polak, tłumacz, który odpowiedź *czausa* na polskie wykladał, rzecze: »Dobrze się ma, i we wszystko z laski Waszjej Królewskiej Mości obfituje.« Odpowiedź ta pobudziła króla i sejmujących do tém większego śmiechu, że właśnie w tę porę skarb królewski nader był pusty.«

Pewien przenikliwym dowcipem obdarzony krytyk wyrzekł następującą prawdę w rozbiórce nowych pieśni Wiktora Hugo: »Stan literatów niegdys był kapłaństwem, dziś stał się rzemiosłem. Uczni 18go wieku nie gonili za szczęściem, bo szczęście samo ich szukało. Kiedy naczelnicy człowieczeństwa jeszcze na strychach mieszkali, monarchowie nawiedzali ich w ubogich izdebkach; lecz odkąd w spaniałych pałacach osiedli, lokaje tylko do nich przychodzą z litografowaniami kartami, drukowaniami dla całego świata, gdzie od upodobania to lub owo nazwisko stać może. Kiedy w ubóstwie żyli, ubiegano się o ich głos, o zdanie, lecz nieprzekupywano ich. Jeżeli dawniej który ze znakomitych uczonych wchodził w towarzystwo wielkiego świata, byłoto zdarzeniem zmieniającém tok całej zabawy i rozrywek, a teraz nawet żadna z kobiet i nie obejrzy się, kiedy ktoś nazwisko sławnego poety zapowie i nikt się z miejsca nie ruszy, ani swojej filiżanki nie porzuci, aby słyszeć wyrocznię pierwszego filozofa w narodzie. Uczni nie powinni blyszczeć w salonach, ale wieść życie samotne, dumające. Rozum może się w wierze światowym otrzeć i ukształcić, lecz dusza w samotności tylko się rozwija; Filipiki nowoczesnych Demostenów wprawdzie nie trąca kopciem lampy

i wilgocią ubogich zakątków, zato też i żadnego nie wywierają wpływu.« R. L.

W Zjednoczonych Stanach Ameryki północnej, żyje pułkownik Allun, który jak powszechnie mówiono, Bogiem i religią gardził, z resztą bardzo uczciwym jest człowiekiem. Zawsze mawiał że nie wierzy ani w Boga, ani nieśmiertelność duszy, a mniej jeszcze w jej zbawienie przez Jezusa Chrystusa. Przed kilku miesiącami gdy mu zachorowała śmiertelnie córka jedynaczka, usiadł obok jej łóżka, oddając się bolesnym uczuciom na widok gasnącej młodej istoty, która nagle zrywa się i mocnym głosem w te odzywa się słowa: »Ojcze, ja muszę umrzeć, powiedz mi więc, czy twoim mam wierzyć twierdzeniom, czy też temu, czego mnie matka nauczyła?« Pytanie to straszne zrobiło wrażenie na ojcu, passującym się widocznie z swoim wewnętrznym przekonaniem; na koniec ze łzami w oczach, bierze za rękę umierającą córkę i tak mówi do niej: »Moje dziecko, wierz to, czego cię twoja uczyła matka, gdyż i ja odtąd wierzę.« G. P. S.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 15 do dnia 16 Czerwca.

Radziwiłł xiążę generał adjutant C. R. jako kuryer z Wiednia; Borowska baronowa; Zieleńska hrab., Schulbs dok., z Galicyi; Linde Jan z Czech; Schneider Henryk z Pruss; Spira Chaje, Grabiański Józef, z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Potocka Zofia hr., Potocki Alfred hr., Laskowska, Brückmann Wilhelm bar., do Galicyi; Wodziszawski Mortke, do Polski.

Doniesienie.

Dla lubowników pięknych koni, znajduje się kilka par wierzchowych i pociagowych rasy Meklemburskiej z Lipska sprowadzonych, do sprzedania na Podgórze w domu zajazdowym pod Jeleniem.
